

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de Svetlana Denisova,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Svetlanei
Denisova către Maria Malcoci cu privire la partajarea în natură a averii
succesorale, atribuirea bunului în natură și încasarea sumei;

la acțiunea reconvențională a Mariei Malcoci către Svetlana Denisova,
intervenient accesoriu notarul privat Ana Potlavschi, cu privire la declararea
nulității testamentului și a certificatului de moștenitor,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de Maria Malcoci împotriva hotărârii din 22 decembrie
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 10 iunie 2010, Svetlana Denisova a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Mariei Malcoci cu privire la partajarea în natură a averii rămasă în urma
decesului lui Șclovschi Roman, prin atribuirea Valentinei Condratova a suprafeței
de 29,3 m.p. din suprafața totală a imobilului, inclusiv 16,5 m.p. din suprafața
locuibilă a apartamentului și atribuirea reclamantei a sumei în mărime de $\frac{1}{4}$ din
valoarea de piață a apartamentului.

În motivarea acțiunii a indicat că, în urma decesului lui Șclovschi Roman,
care a decedat la 16.06.2006, au rămas doi moștenitori, unul legal și altul
testamentar - soția ultimului Condratova Valentina și reclamanta Denisova
Svetlana, revenindu-le câte $\frac{3}{4}$ și $\frac{1}{4}$ cotă-parte din apartamentul nr. XX, situat pe str.
XXX.

La 20 decembrie 2006, notarul Ana Potlavschi, sub nr.9243, i-a eliberat
reclamantei certificatul de moștenitor testamentar asupra $\frac{1}{2}$ cote-parte din
apartamentul menționat, iar $\frac{1}{2}$ a primit soția inaptă a lui Șclovschi Roman –
Condratova Valentina, căreia i s-a eliberat certificatul de moștenitor legal.

În legătură cu faptul că, în prezent nu lucrează, fiind la evidența Oficiului
pentru ocuparea forței de muncă, având statut de șomer și dificultăți materiale,

având necesitate de un ajutor material pentru a întreține fiica sa, care se află la studii, a ajuns la concluzia privind partajarea apartamentului litigios prin achitarea sultei, ce îi revine din apartamentul moștenit.

Adresându-se către pârâtă cu solicitarea menționată, ultima nu a dat nici un răspuns.

Mai mult ca atât, în prezent în apartament locuiește o persoană necunoscută, care cu pârâta a încheiat un contract de donație cu condiția întreținerii pe viață, ceea ce denotă imposibilitatea accesului în apartamentul dat și petrecerea oricăror negocieri în privința soluționării problemei privind partajarea apartamentului moștenit.

În asemenea circumstanțe, solicită partajarea în natură a averii rămase în urma decesului lui Șclovschi Roman, prin atribuirea Valentinei Condratova suprafața de 29,3 m.p. din suprafața totală a imobilului, inclusiv 16,5 m.p. din suprafața locuibilă a apartamentului și atribuirea ei, Denisova Svetlana, a sumei în mărime de $\frac{1}{4}$ din valoarea de piață a apartamentului.

La 29.03.2014, Svetlana Denisova și-a concretizat pretențiile, solicitând partajarea apartamentului, prin atribuirea Mariei Malcoci a apartamentului cu încasarea sultei, ce îi revine ei, conform $\frac{1}{4}$ cotă-parte în sumă de 100 000 de lei, din motivul că Valentina Condratova a decedat la 08.03.2013, iar la 12.08.2008, conform contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, Condratova Valentina a transmis în proprietate Valentinei Malcoci $\frac{3}{4}$ cote-părți din apartamentul litigios.

Astfel, conform extrasului din registrul bunurilor imobile reclamanta este proprietara a $\frac{1}{4}$ cotă-parte din apartamentul litigios, iar pârâta Maria Malcoci este proprietară a $\frac{3}{4}$ cotă-parte.

La 17.05.2014, Svetlana Denisova și-a concretizat pretențiile, solicitând scoaterea la licitație a apartamentului litigios cu repartizarea sumei obținute de la vânzare între părți, acordându-i ei contravaloarea a $\frac{1}{4}$ cotei-părți din înstrăinarea apartamentului, iar Mariei Malcoci contravaloarea a $\frac{3}{4}$ cotă-parte din apartament înstrăinat.

La 11.07.2014, Svetlana Denisova și-a concretizat pretențiile și a solicitat partajarea apartamentului prin atribuirea Mariei Malcoci a apartamentului cu încasarea sultei, ce îi revine ei, conform $\frac{1}{4}$ cotă-parte în sumă de 118 750 de lei, ținând cont de prețul imobilului și majorarea cursului valutar.

La 30.11.2010, Malcoci Maria a depus acțiune reconvențională împotriva Svetlanei Denisova cu privire la declararea nulității testamentului nr.1481 din 15.03.2005.

În motivarea acțiunii a indicat că consimțământul lui Șclovschi Roman la semnarea testamentului pe numele Svetlanei Denisova, care este vecina din apartamentul nr.19 situat pe str. Braniștei nr.19, mun. Chișinău, fiind amplasat chiar sub apartamentul litigios, a fost viciat prin leziune, folosindu-se de starea de neputință a lui Roman, la care starea sănătății în luna martie 2005 brusc s-a înrăutățit, fiind internat la XXX, iar soția lui Condratova Valentina la fel era bolnavă, ambii primind pensia, care era foarte mică și nu le ajungea pentru mâncare și achitarea serviciilor comunale.

Astfel, Svetlana Denisova, prezentându-se doar o singură dată la spitalul unde era internat Roman, folosindu-se de aflarea ultimului în împrejurări grele, l-a dus

în eroare că va avea grijă de el și de soția sa, care la rândul său a semnat testamentul pe numele pârâtei, Svetlana Denisova, în prezența notarului.

După semnarea testamentului, Svetlana Denisova nu l-a mai vizitat, iar Roman era în imposibilitate din cauza înrăutățirii stării de sănătate să se prezinte la notar și să anuleze testamentul. El a decedat la 16 iunie 2006, fiind îngropat de către Svetlana Denisova fără a-i permite Valentinei Condratova de a-și lua rămas bun de soțul său, în lipsa ultimei a organizat înmormântarea acestuia din banii surorii lui, transferați din America.

La 10.12.2013, Maria Malcoci a înaintat o pretenție suplimentară, solicitând declararea nulității și a certificatului de moștenitor nr. 9243 din 20.12.2006.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea inițială privind partajarea bunul proprietate comună pe cote-părți, în natură, proporțional cotei-părți, atribuind întregul bun, în schimbul unei sulte, în drept de proprietate Mariei Malcoci, și anume, apartamentul XXX, înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXX. S-a încasat de la Malcoci Maria în beneficiul Svetlanei Denisova cu titlu de sultă suma de XXX de lei, iar acțiunea reconvențională privind declararea nulității testamentului nr.1481 din 15.03.2005 și a certificatului de moștenitor nr.9243 din 20.12.2006 a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 19 ianuarie 2018, Maria Malcoci a declarat apel împotriva hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii în partea admiterii acțiunii inițiale cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi privind respingerea acțiunii inițiale ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul Mariei Malcoci, casată hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea admiterii cererii de chemare în judecată a Svetlanei Denisova împotriva Mariei Malcoci privind partajarea în natură a averii succesoriale, atribuirea bunului în natură și încasarea sumei, și s-a pronunțat în această parte o hotărâre nouă de respingere a acțiunii inițiale.

În justificarea soluției, instanța de apel a menționat că, reieșind din circumstanțele cauzei coroborat cu normele legale aplicabile litigiului, Colegiul Civil conchide că pentru împărțirea bunului, proprietate comună pe cote-părți în modul prevăzut de art. 361 alin. (2) lit. a) și b) Cod civil, urmează să se distingă două situații: bunul este indivizibil și împărțirea se face în natură prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte, sau vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Prin urmare, Colegiul Civil a reținut că, în ședința de judecată s-a stabilit că, imobilul litigios este indivizibil, deci, bunul comun putând a fi atribuit în proprietatea exclusivă a unuia dintre proprietari doar cu acordul coproprietarilor, la cererea lor, în speță, însă o asemenea cerere nu există. Or, atribuirea întregului bun unui coproprietar în cazul partajului judiciar în schimbul unei sulte în favoarea celorlalți coproprietari se poate efectua numai cu acordul și la cererea acestora, iar în cazul lipsei acordului coproprietarilor vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, pretenție, care n-a fost înaintată în prezenta cauza civilă.

La 08.02.2019, Svetlana Denisova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel prin soluția sa a dus părțile la stadia inițială și nu a rezolvat litigiul în fond.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei soluției instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe de admitere a acțiunii inițiale a Svetlanei Denisova către Maria Malcoci cu privire la partajarea în natură a averii succesoriale, atribuirea bunului în natură și încasarea sumei.

La 18.04.2019, Maria Malcoci a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 10 octombrie 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 29 noiembrie 2018 (f. d. 102), iar recursul a fost depus la 08 februarie 2019. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Svetlana Denisova, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Svetlana Denisova, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției

instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Svetlana Denisova.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Svetlana Denisova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova